

Aan Bestuur MRA
PH PH Lobby en Public Affairs, Arthur van Dijk
Contact Remco Rienties, 06-20002447, r.rienties@metropoolregioamsterdam.nl, Koen Faber, 06 – 51458118, k.faber@amsterdam.nl of Utku Kucukosmanoglu, 06-46806214, u.kucukosmanoglu@amsterdam.nl
Onderwerp MRA inzet in Brussel, EMA en Lanceringsevent
Datum 1 december 2023

Gevraagde afspraken:

- A. **Belgisch voorzitterschap EU (zie pagina 4 voor toelichting)**
- Af te spreken dat we de invulling van het Belgisch voorzitterschap op de grootstedelijke positionering te beschouwen als goed passend bij de doelen die we als MRA hebben, en ons daar actief aan te verbinden.
  - Zo snel mogelijk een keuze te maken voor bestuurlijke aanwezigheid op 24 januari 2024 (instemming + welke bestuurder; meest gepast is een lid van het MRA-bestuur). Een snel besluit vergroot de mogelijkheden voor een waardevolle bijdrage ter plekke. De tekst van de verklaring wordt waarschijnlijk vlak voor de vergadering van het Bestuur openbaar, en zullen we z.s.m. nazenden.
- B. **MRA Event in Brussel (zie pagina 5 voor toelichting)**
- Tot overeenstemming te komen over de waarde van een event in Brussel binnen de inzet op de stedelijke positionering en inhoudelijke profilering van de MRA.
  - Een keuze te maken voor een van de opties voor timing, het doel en de doelgroep van het event, en opdracht te geven dit op korte termijn verder uit te werken in een concreet programmavoorstel, met daarbij ook aandacht voor de rol die de leden van het Bestuur kunnen spelen in de voorbereiding van de bijeenkomst en het benaderen van sprekers/gasten.
- C. **EMA Conferentie (zie pagina 6 voor toelichting)**
- Te reflecteren op de waarde van het EMA-netwerk voor de MRA.
  - In te stemmen met beschreven doelen voor de organisatie van de conferentie, en opdracht te geven deze op korte termijn uit te werken in een concreet programma. Voorstel is dat wordt gemikt op de aanwezigheid van en ontmoeting met minimaal 30 metropolen op relevant politiek-bestuurlijk niveau. Inclusief hoog-ambtelijke aanwezigheid tot maximaal 100 gasten, met een

begroting van maximaal € 50.000,-. Bespreekpunt is of we willen inzetten op de voorzitters van de metropolen.

Aanleiding

Naar aanleiding van de bespreking in het MRA-bestuur over het lanceringsevent en het mogelijke EMA-event is de behoefte aangegeven om op voorhand meer sturing en input te kunnen geven op inzet/ activiteiten die vanuit de MRA plaatsvinden in het kader van Europa en Brussel. In dit memo wordt een voorstel gedaan voor concrete inzet en activiteiten in 2024. Gezien de korte doorlooptijd, kent dit memo beperkte uitweiding of verdieping. Aan de hand van de afspraken in het bestuur volgt verdere uitwerking.

1. Doelstelling van de inzet van de MRA in Brussel

Als basis: we hebben eerder afgesproken dat de pilot voor de inzet van de MRA in Brussel twee onderling verbonden doelstellingen heeft (zie **bijgevoegde notitie** over de pilot zoals eerder besproken):

- Ten eerste **inhoudelijk**. Er is bestuurlijk ingestemd met drie onderwerpen: duurzame mobiliteit, circulaire economie en energietransitie (waterstof). Op deze onderwerpen zetten we ons in op beïnvloeding van wetgeving en beleid, kennisdeling en financieringsmogelijkheden.
- Ten tweede: **brede inzet op het verbeteren van de algehele positionering van metropolen in de EU- beleidscyclus**.

2. Schets (ter impressie) van het speelveld

Om te beoordelen wat de waarde is van het EMA netwerk is in het Bestuur gevraagd om een nadere duiding van de waarde van de verschillende netwerken / het speelveld in Brussel voor de MRA. In deze paragraaf wordt van dit ingewikkelde speelveld (zo beknopt mogelijk) een analyse gegeven.

Inhoud

Op de inhoudelijke onderwerpen zijn we als MRA gestart met de verbinding met andere metropolen en 'Brussel'. Voor 'Brussel' zijn de relevante organisaties en actoren in beeld, de relatie met deze actoren wordt onderhouden. Dit vindt plaats in samenwerking met de MRA-partners die actief zijn binnen de onderwerpen.

Ter illustratie: We zijn als MRA zelf of via MRA-partners lid van relevante Europese en thematische netwerken en participeren daarin. Er zijn ambtelijke werkbezoeken afgelegd aan Brussel waarin relevante (medewerkers van) EP'ers, DG's, de PV en NGO's worden gesproken. We ontvangen relevante netwerken in de regio. We bezoeken gericht conferenties, zoals van Circular Cities and Regions Initiative (CCRI), de EU Hydrogen Week en de POLIS conferentie (een Europees netwerk voor duurzame

mobiliteit). Eind november vindt op mobiliteit een eerste bestuurlijk werkbezoek plaats, in het voorjaar vindt waarschijnlijk een bestuurlijk werkbezoek plaats op energietransitie (waterstof).

Positionering

Op dit moment is het in de EU-context zo dat steden, metropolen en regio's een beperkte, maar wel groeiende, positie hebben in de beleidscyclus (ten opzichte van lidstaten). Tot nu toe valt de verdeling van de financiën sterk uit in het voordeel van landbouw- en cohesiebeleid. Er wordt dus (te) weinig geld gereserveerd voor de ontwikkeling van stedelijke gebieden. Hierop vindt al geruime tijd inzet plaats vanuit steden en regio's en de laatste periode sluiten metropolen daar meer bij aan. Er is sprake van moeizame voortgang, het tegenspel is krachtig en geïnstitutionaliseerd, maar met het aanstaande Belgisch voorzitterschap (die de stedelijke agenda hoog heeft staan) en de Europese verkiezingen in aantocht is er potentieel momentum om de stedelijke uitdagingen (en oplossingen) hoger op de agenda te krijgen.

Als MRA sluiten we daarvoor ook aan bij de URBAN-group van EU-parlementariërs die deze agenda steunen.

Perspectief metropolen

Op de Europese schaal zijn er specifiek voor metropolen twee Europese netwerken. Dit zijn:

1. [METREX](#); meer van ambtelijke en stedenbouwkundige origine)
2. EMA ([European Metropolitan Authorities](#); meer van politiek-bestuurlijke en inhoudelijk brede origine).

Van METREX zijn we als MRA betalend lid (er is een klein secretariaat), bij EMA zijn we als MRA participierend lid (dat kent geen bijdrage, Metropoolregio Barcelona verzorgt het secretariaat). Beide netwerken kennen de basis in ontmoeting, kennisuitwisseling en gezamenlijke projecten, en ontwikkelen zich de laatste jaren meer in gezamenlijke coalities voor de positionering van metropolen richting de EU. METREX heeft een inhoudelijk goed uitgewerkte propositie en hiervoor twee keer een momentum in Brussel gecreëerd, EMA werkt met een jaarlijkse verklaring. Vanuit de MRA streven we (met anderen) naar meer verbinding, en dus versterking, tussen beide netwerken voor wat betreft de inzet in Brussel. Good to know: in oktober 2022 zijn we als MRA gastheer geweest voor de driedaagse, voornamelijk ambtelijke METREX-conferentie.

Perspectief steden en provincies

Op het inhoudelijke spoor kennen steden en provincies een langere traditie. MRA-partners als Flevoland, Noord-Holland, Amsterdam, Almere en de Vervoerregio zijn lid van en hebben met enige regelmaat positie in relevante netwerken. De laatste periode treden gemeenten

als Zaanstad en Haarlem hier ook sterker in op. Het gaat om netwerken als [C4o](#) (een netwerk van burgemeesters van grote steden wereldwijd om klimaatverandering tegen te gaan), [CPRM](#) (Conference of Peripheral Maritime Regions), [100 Carbon Neutral Cities](#), Congres van Raad van Europa, Eurocities.

Voor de positionering zijn collectieve politieke initiatieven geweest voor het verbeteren van de positie van steden en regio's. Zo is in 2007 onder het Duits voorzitterschap het [Leipzig-charter](#) vastgesteld. En onder het voorzitterschap van NL in 2016 de [Europese Agenda Stad \(Pact van Amsterdam\)](#), waaruit (nog steeds) inhoudelijke multi-level-government partnerschappen voortkomen. En eind 2020 is het [New Leipzig Charter](#) vastgesteld. Ook zijn er vanuit burgemeesters initiatieven, zoals het [Covenant of Mayors](#).

Binnen het Europees Parlement is sprake van de (eerder genoemde) [Urban Intergroup](#), die opkomt voor het belang van steden en regio's.

3. Opties voor inzet en activiteiten in 2024

Gegeven de onder 1) genoemde doelstellingen en het bij 2) omschreven speelveld kunnen een aantal activiteiten worden ingezet. De activiteiten op de inhoud worden afgestemd met de betreffende bestuurlijk trekkers binnen de platforms van de MRA, en worden daar uitgewerkt. De eventuele acties die hieruit volgen voor de lobby worden in het Bestuur geagendeerd als het Bestuur een rol kan spelen in het uitvoeren van die lobby activiteiten.

Voor de positionering is de inzet relevant om in het MRA-bestuur te bespreken. Daarvoor hebben we een aantal opties omschreven, met een korte schets voor de invulling. Waarbij relevant is dat de Europese Verkiezingen van 6 tot 9 juni 2024 plaatsvinden. Rond de verkiezingen is er politiek niet veel te halen. Het uitbouwen van en beïnvloeden via ambtelijke kanalen loopt wel door.

Voor de positionering van metropoolregio's in Brussel voorzien we voor komend jaar kansen waar we als MRA op in kunnen spelen. Deze worden hieronder omschreven:

- A. Het Belgisch voorzitterschap
- B. Een MRA Event in Brussel (ter vervanging van het lanceringsevent)
- C. De EMA Conferentie

A. Belgisch voorzitterschap

Onder het Belgisch voorzitterschap wordt het initiatief genomen om de positie van grote steden/ stedelijke regio's te verbeteren. De titel is '[stedelijke agenda voor de Europese Unie](#)'. Tijdens de Week of the Regions and Cities (oktober 2024) is vanuit de MRA-directie aangesloten bij een voorbereidende bijeenkomst. De politieke verklaring van Europese

burgemeesters die hierbij hoort heeft ter consultatie uitgestaan bij grote steden (onder meer gemeente Amsterdam) en via de netwerken **METREX** en **EMA** bij metropolen.

Het primaire doel van deze verklaring is te pleiten voor de erkenning van stedelijke en metropolitane dimensies op Europees niveau en deze te integreren in het ontwerp en de uitvoering van alle Europese programma's en beleid.

Vanuit de MRA hebben we de input in gezamenlijkheid met de gemeente Amsterdam verzorgd.

De verklaring wordt op 24 januari 2024 ondertekend in Brussel op het high-level event "A European Urban Policy Fit for the Future". Burgemeester en Voorzitter Halsema heeft daarvoor een uitnodiging ontvangen, maar is verhinderd. In samenspraak met Amsterdam en het MRA-bestuur wordt gekeken naar gepaste bestuurlijke aanwezigheid.

Deze inzet vanuit het Belgisch voorzitterschap is uiteraard gelinkt aan de strategische agenda die men wil opstellen, als opmaat naar de nieuwe Europese Commissie.

Gevraagde afspraken:

- **Af te spreken dat we de invulling van het Belgisch voorzitterschap op de grootstedelijke positionering te beschouwen als goed passend bij de doelen die we als MRA hebben, en ons daar actief aan te verbinden**
- **Zo snel mogelijk een keuze te maken voor bestuurlijke aanwezigheid (instemming + welke bestuurder; meest gepast is een lid van het MRA-bestuur). Een snel besluit vergroot de mogelijkheden voor een waardevolle bijdrage ter plekke. De tekst van de verklaring wordt waarschijnlijk vlak voor de vergadering van het Bestuur openbaar, en zullen we z.s.m. nazenden.**

B. MRA-event in Brussel

Een MRA-event in Brussel ondersteunt beide sporen (inhoud en positionering): het onderschrijft de relevantie van de participatie van metropolen in de 'Brusselse' beleidscyclus, en het draagt bij aan het beeld over de MRA op de drie inhoudelijke onderwerpen. Nu we een nieuwe datum zoeken kunnen we expliciet de link leggen met de EP-verkiezingen en de start van de nieuwe Commissie.

Eind april vergadert het Europees parlement voor het laatst in de huidige samenstelling. Indien voor dit event wordt ingezet op de aanwezigheid van een aantal EP'ers en een Eurocommissaris (waarvoor directe uitnodiging door bestuurders in de MRA een voorwaarde is), is begin april een mogelijk mikpunt. Alternatief is om in te zetten op een moment tijdens de week of the cities & regions (oktober 2024). Voor de invulling van dit event zien we drie opties:

- **Optie 1: algemeen PR-evenement**
Doel: bekendheid MRA en onze steun voor betere positionering van metropolen in het Europees beleid. Doelgroep: primair Europese politici en Europese bestuurders. Als sprekers treden (kandidaat) Europarlementariërs en een Eurocommissaris. Keuze is voor EP'ers uit NL en/of uit andere landen (specifieke commissies of bijv. de Urban Intergroup). De beide sporen (inhoud en positionering) krijgen aandacht. Pers is aanwezig, persverklaring gaat uit.
Representatie vanuit de MRA: voorzitter en vicevoorzitters, burgemeesters.
Kern: MRA komt in een brede Europese kring op het netvlies.
- **Optie 2: lobby-evenement**
Doel: inhaken op Europees beleid/ financieringskansen op de drie prioritaire onderwerpen. Doelgroep: op onderwerp relevante ambtenaren van de commissie, Brusselse NGO's en netwerken. Sprekers zijn directeurs Europese commissie, NGO's, wellicht een Eurocommissaris of een (kandidaat-)Europarlementariër vanuit een specifieke commissie. Beperkte pers. Er is sprake van online campagne over positionering van metropoolregio's en er zijn online campagnes per thema. Het event is een activiteit in deze campagne. Representatie vanuit de MRA: inhoudelijke bestuurders, en één iemand van de (vice-) voorzitters als gastvrouw/ -heer voor inleiding en afsluiting.
Kern: versterking van inhoudelijk profiel MRA in Brussel.
- **Optie 3: combinatie: PR- en inhoudelijk evenement**
Beide invullingen kunnen worden gecombineerd. Omdat de duur van een event niet kan langer kan zijn dan maximaal 1,5 uur, betekent het dat scherpe keuzes moeten worden gemaakt in het programma. En dat er beperkte ruimte is voor sprekers vanuit MRA en Brussel. Voordelen zijn dat het 'snel'/ 'flitsend' kan zijn, en dat er een gemêleerd publiek van politici, bestuurders, ambtenaren, NGO's en pers op af kan komen.

Gevraagde afspraken:

- Tot overeenstemming te komen over de waarde van een event in Brussel binnen de inzet op de stedelijke positionering en inhoudelijke profilering van de MRA.
- Een keuze te maken voor een van de opties voor timing (voor of na de verkiezingen), het doel en de doelgroep van het event, en opdracht te geven dit op korte termijn verder uit te werken in een concreet programmavoorstel, met daarbij ook aandacht voor de rol die de leden van het Bestuur kunnen spelen in de voorbereiding van de bijeenkomst en het benaderen van sprekers/gasten.

C. EMA-conferentie

Op 6 oktober 2023 is het MRA-bestuur geïnformeerd over de voorlopige toezegging van de MRA aan EMA om de EMA conferentie van 2024 te organiseren in de MRA. Almere, Haarlem en Zaanstad hebben al aangeboden een bijdrage te willen leveren aan het hosten van deze conferentie.

Korte kenschets EMA-netwerk

De '[European Metropolitan Authorities](#)' (EMA) is een politiek-bestuurlijk netwerk van 55 metropoolregio's, die ernaar streven om Europees beleid een relevante metropolitane/regionale impuls te geven. 55 metropolen uit diverse Europese landen nemen deel in het netwerk, waaronder Barcelona, Madrid, Parijs, Stuttgart, Wenen, Lissabon, Brussel, Stockholm, Lyon, Helsinki, Dublin, Warschau, Rome, Oslo en andere grote regio's (zie bijgevoegde ledenlijst). Het netwerk is in 2015 op initiatief van Area Metropole Barcelona (AMB) opgericht en is uitgegroeid tot een platform voor politiek dialoog tussen metropolen, lidstaten en Europese instellingen.

Leden geven geen financiële bijdrage. Oorspronkelijk opzet betreft de collegiale ontmoeting en kennisuitwisseling tussen bestuurders. Op de jaarlijkse conferentie is veel ruimte voor inhoudelijke uitwisseling, veelal in een klassieke panel-vorm. Ieder jaar wordt bij de conferentie een politieke verklaring opgesteld, gericht aan 'Brussel'. Het heeft de ambitie om meer de plek in te nemen als eenvormige stem namens de metropolen richting Brussel.

Elk jaar wordt als gezegd de EMA-conferentie georganiseerd, de laatste was in 2023 in Helsinki (Finland). De doelgroep bestaat uit bestuurders, ambtenaren en Europese instellingen. De opkomst en samenstelling verschilt per bijeenkomst en hangt o.a. van het onderwerp, tijdstip, plaats en andere bijeenkomsten die elders op hetzelfde tijdstip worden gehouden. Elke conferentie kent een centraal thema, op basis waarvan een 'political declaration' wordt opgesteld, die tijdens of na de bijeenkomst aan de Europese commissie wordt aangeboden. De conferentie duurt 2 dagen en het programma en heeft tot nu toe een vast format:

Dag 1: side events, political meeting, diner

Dag 2: keynotespeaker(s), ondertekeningsceremonie, paneldiscussies.

Het type bestuurder dat op de conferentie is veelal afkomstig van één van de grotere gemeenten binnen een metropool, met een positie binnen de metropool-governance. De top-bestuurders (BM's van de kernstad) kiezen tot nu toe eerder voor andere, meer geïnstitutionaliseerde, netwerken zoals C40, Eurocities en Covenant of Mayors. Om de top-bestuurders te interesseren zullen we gerichte inzet moeten plegen en een inspirerend programma moeten neerzetten.

Wat is de waarde voor de MRA?

- Deelname in het EMA-netwerk past bij de Europese en internationale ambities van de MRA. Door een bijdrage te leveren aan het politieke debat over duurzame Europese metropoolregio's en door het inbrengen van expertise en projecten, draagt de MRA bij aan Europese samenwerking en positioneert zich daarmee nadrukkelijk op Europees en (inter-)nationaal niveau.
- Draagt bij aan relatieopbouw t.b.v. andere activiteiten, zoals het optreden in Brussel, subsidieverwerving, bilaterale samenwerkingen etc.
- Vooralsnog de enige specifieke conferentie voor collegiale uitwisseling tussen bestuurders van de Europese metropolen;
- Het is een netwerk dat zich heeft bewezen (bestaat al sinds 2015) en dat potentie heeft om zich verder te ontwikkelen, omdat 1) metropolen voor de opgaven waar we voor staan winnen aan relevantie en 2) er geen alternatief voor handen is voor een specifiek politiek-bestuurlijk metropolen-netwerk;

Wat willen we bereiken met de organisatie van de conferentie?

- Als gastheer, in het jaar van de Europese verkiezingen en de start van het nieuwe parlement/commissie, de conferentie gebruiken voor Europese profilering van de MRA.
- Inhoudelijk MRA-projecten onder de aandacht brengen van mogelijke partners en Europese instellingen en daarmee bilaterale samenwerkingen stimuleren.
- Follow-up van het initiatief vanuit het Belgisch voorzitterschap.
- Meer bestuurlijke aanhaking realiseren door de organisatie van het event samen te doen met andere metropolen zoals Barcelona, Helsinki en Brussel. Deze metropolen hebben al laten weten dat ze graag willen helpen.
- Verder stimuleren van de samenwerking tussen EMA en METREX.

Gezien bovenstaande ervaringen met EMA-conferenties uit het verleden, en de bereidwilligheid van drie grote MRA-partners (Zaanstad, Haarlem en Almere) om actief te participeren in de organisatie, adviseren we om in te zetten op een politiek-bestuurlijke EMA-conferentie. Gerichte inzet is nodig om daarbij politiek-bestuurlijke aanwezigheid per metropool voor elkaar te krijgen. Voor de benodigde financiële inzet van middelen is dekking beschikbaar vanuit MRA budget.

Timing is, gegeven ons eigen event en de Europese verkiezingen, nog een punt van overweging.

Gevraagde afspraken:

- Te reflecteren op de waarde van het EMA-netwerk voor de MRA.
- In te stemmen om met bovenstaande doelen voor de organisatie van de conferentie, en opdracht te geven deze op korte termijn uit te werken in een concreet programma. Voorstel is dat wordt gemikt op de aanwezigheid van en ontmoeting met minimaal 30 metropolen op relevant politiek-bestuurlijk niveau. Inclusief hoog-ambtelijke aanwezigheid tot maximaal 100 gasten, met een begroting van maximaal € 50.000,-. Bespreekpunt is of we willen inzetten op de voorzitters van de metropolen.